

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาความรู้และพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 ในฐานะพุทธศาสนิกชน ของนักเรียนช่วงชั้นเรียนที่ 3 โรงเรียนอ่างทองปัทมโรจน์วิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอ่างทอง เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อศึกษาความรู้การปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 ในฐานะพุทธศาสนิกชน ของนักเรียนช่วงชั้นเรียนที่ 3 โรงเรียนอ่างทองปัทมโรจน์วิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอ่างทอง 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 ในฐานะพุทธศาสนิกชน ของนักเรียนช่วงชั้นเรียนที่ 3 โรงเรียนอ่างทองปัทมโรจน์วิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอ่างทอง 3) เพื่อหาแนวทางการพัฒนาความรู้และพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 ในฐานะพุทธศาสนิกชน ของนักเรียนช่วงชั้นเรียนที่ 3 โรงเรียนอ่างทองปัทมโรจน์วิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอ่างทอง ในการวิจัยครั้งนี้มีวิธีการดำเนินการ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนช่วงชั้นเรียนที่ 3 ของโรงเรียนอ่างทองปัทมโรจน์วิทยาคม ที่เข้าเรียนในภาคเรียนที่ 1/2550 จำนวน 360 คน โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 ตอนที่ 3 พฤติกรรมการปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS for windows) สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องแนวทางการพัฒนาความรู้และพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 ในฐานะพุทธศาสนิกชน ของนักเรียนช่วงชั้นเรียนที่ 3 โรงเรียนอ่างทองปัทมโรจน์วิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอ่างทอง ประกอบด้วยเนื้อหา 2 ส่วน ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

73

ส่วนที่ 1 ประกอบด้วยเนื้อหา 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปในภาพรวม พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ระดับชั้นที่เรียนที่ตอบแบบสอบถามเป็นระดับชั้นที่เรียนเท่ากันทุกชั้น อาชีพของบิดาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง อาชีพของมารดาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง การศึกษาของบิดาส่วนใหญ่จบระดับมัธยมศึกษา การศึกษาของมารดาส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา สถานภาพของบิดามารดาส่วนใหญ่อยู่ด้วยกัน ปัจจุบันนักเรียนส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่กับบิดา/มารดา นักเรียนส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยวันละ 50 บาท การเดินทางมาโรงเรียนของนักเรียนส่วนใหญ่ มีรถรับส่ง นักเรียนส่วนใหญ่ใช้เวลาว่างในแต่ละวันในการอ่านหนังสือทั่วไป และส่วนใหญ่นักเรียนไหว้พระสวดมนต์ทุกวัน

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศีล 5

ความรู้ตามหลักศีล 5 ในฐานะพุทธศาสนิกชน ในภาพรวมพบว่า นักเรียนช่วงชั้นเรียนที่ 3 โรงเรียนอ่างทองปัทมโรจนวิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง มีความรู้อยู่ในระดับน้อย แต่เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า

ความรู้ตามหลักศีล 5 ข้อที่ 1 นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องการฆ่าหรือทรมานสัตว์เพื่อความสนุกสนานเป็นการผ่อนคลายอารมณ์ และนักเรียนขาดความรู้เรื่องการห้ามปรามเมื่อเห็นเพื่อนทะเลาะกัน

ความรู้ตามหลักศีล 5 ข้อที่ 2 นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องการยืมสิ่งของหรือเงินผู้อื่นแล้วไม่จำเป็นที่จะต้องส่งคืน และนักเรียนขาดความรู้เรื่องการหยิบฉวยเงินของพ่อแม่หรือผู้ปกครองโดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นเรื่องภายในครอบครัว

ความรู้ตามหลักศีล 5 ข้อที่ 3 นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องการไปเที่ยวตามลำพังกับเพศตรงข้าม โดยที่ไม่ได้รับอนุญาตจะทำให้เราเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น และนักเรียนขาดความรู้เรื่องการคิดชอบเพื่อนต่างเพศฉันทู้สาวเป็นเรื่องของวัยรุ่นที่ต้องมีแฟน

ความรู้ตามหลักศีล 5 ข้อที่ 4 นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องการพูดจาถูกเหยียดหยามให้เพื่อนได้รับความอับอายเพราะเราไม่ชอบเพื่อนคนนี้ และนักเรียนขาดความรู้เรื่องการเล่าเรื่องที่ไมตรงกับความจริงต่อพ่อแม่ผู้ปกครอง เพราะอยากให้ท่านได้รับความสบายใจ

ความรู้ตามหลักศีล 5 ข้อที่ 5 นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องการลองเสพยาบ้า ดมกาวกับเพื่อน ๆ เพราะอยากรู้ อยากทดลองว่าเป็นอย่างไร และนักเรียนขาดความรู้เรื่องการร่วมดื่มสุราร่วมกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองในงานต่าง ๆ เป็นการออกงานสังคม

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

74

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการปฏิบัติตนตามหลักศีล 5

พฤติกรรมการปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 ในภาพรวม พบว่านักเรียนช่วงชั้นเรียนที่ 3 โรงเรียนอ่างทองบึงทามโรจน์วิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอ่างทอง มีพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 อยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณา รายชื่อ พบว่า

ชื่อข้อที่ 1 ฟังละเว้นจากการฆ่าสัตว์ตัดชีวิต นักเรียนมีพฤติกรรมการปฏิบัติตนอยู่ใน ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการปฏิบัติตนในข้อคำถามที่ 1 หาก มิยอมกักฉนั้นจะตบทันทีมากที่สุด รองลงมาคือข้อคำถามที่ 5 นั้นชอบรังแกเพื่อนร่วมชั้นด้วยวิธีการ ต่าง ๆ และข้อคำถามที่นักเรียนมีพฤติกรรมการปฏิบัติตนน้อยที่สุด คือ ข้อคำถามที่ 3 ทำร้ายร่างกาย หรือประทุษร้ายผู้อื่น

ชื่อข้อที่ 2 ฟังละเว้นจากการขโมย นักเรียนมีพฤติกรรมการปฏิบัติตนอยู่ในระดับปาน กลาง เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการปฏิบัติตนในข้อคำถามที่ 8 ฉนั้นหยิบเงิน ของพ่อแม่หรือผู้ปกครองโดยไม่บอก มากที่สุด รองลงมาคือข้อคำถามที่ 6 คิดอยากได้สิ่งของที่เป็น ของคนอื่น และข้อคำถามที่นักเรียนมีพฤติกรรมการปฏิบัติตนน้อยที่สุด คือ ข้อคำถามที่ 7 ฉนั้นขึ้นรถ โดยสารหรือซื้อของโดยไม่จ่ายเงิน

ชื่อข้อที่ 3 ฟังละเว้นจากการประพฤติดิในกาม นักเรียนมีพฤติกรรมการปฏิบัติตนอยู่ใน ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมการปฏิบัติตนในข้อคำถามที่ 14 ฉนั้น หนีเกี่ยวกับแฟนเมื่อมีโอกาส มากที่สุด รองลงมาคือข้อคำถามที่ 12 ฉนั้นแอบชอบเพื่อนต่างเพศ ในทางซู้สาว และข้อคำถามที่นักเรียนมีพฤติกรรมการปฏิบัติตนน้อยที่สุด คือ ข้อคำถามที่ 15 ฉนั้นจะ ล้วงเกินเพศตรงข้าม โดยได้รับการยินยอม

ชื่อข้อที่ 4 ฟังละเว้นจากการพูดเท็จ นักเรียนมีพฤติกรรมการปฏิบัติตนอยู่ในระดับปาน กลาง เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการปฏิบัติตนในข้อคำถามที่ 17 ฉนั้นชอบพูด โทหกกับเพื่อน มากที่สุด รองลงมาคือข้อคำถามที่ 19 ฉนั้นชอบนินทาเพื่อน ๆ หรือครู หรือผู้อื่น และ ข้อคำถามที่นักเรียนมีพฤติกรรมการปฏิบัติตนน้อยที่สุดคือข้อคำถามที่ 18 ฉนั้นชอบพูดให้ผู้อื่นเข้าใจ ผิดกัน หรืออยู่ให้ทะเลาะกัน

ชื่อข้อที่ 5 ฟังละเว้นจากการดื่มเครื่องดื่มของเมา นักเรียนมีพฤติกรรมการปฏิบัติตนอยู่ ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการปฏิบัติตนในข้อคำถามที่ 21 ฉนั้นดื่มสุราหรือเบียร์เพียงพร้อมกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองในงานต่าง ๆ มากที่สุด รองลงมาคือข้อ คำถามที่ 23 ฉนั้นดื่มสุราหรือของมีเมาในงานวันเกิดเพื่อน และข้อคำถามที่นักเรียนมีพฤติกรรมการ ปฏิบัติตนน้อยที่สุดคือข้อคำถามที่ 24 ฉนั้นเสพยาบ้า หรือดมกาว เมื่อมีโอกาส

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

75

ส่วนที่ 2 สรุปผลการจัดทำแผนยุทธศาสตร์แนวทางการพัฒนาความรู้และพฤติกรรมกรปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 ในฐานะพุทธศาสนิกชน ของนักเรียนช่วงชั้นเรียนที่ 3 โรงเรียนอ่างทองปัทมโรจน์วิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอ่างทอง

ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ สามารถนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ และนำมาจัดทำแผนยุทธศาสตร์ แนวทางการพัฒนาความรู้และพฤติกรรมกรปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 ในฐานะพุทธศาสนิกชน ของนักเรียนช่วงชั้นเรียนที่ 3 โรงเรียนอ่างทองปัทมโรจน์วิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง ได้ดังนี้

วิสัยทัศน์ (Vision) โรงเรียนอ่างทองปัทมโรจน์วิทยาคม มุ่งจัดการศึกษาที่เกิดจากกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และมีความรู้คู่สากล บนพื้นฐานของความเป็นไทยภายใต้หลักเศรษฐกิจพอเพียง และมีคุณธรรมจริยธรรม

พันธกิจ (Mission)

1. พัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยยึดหลักธรรมาภิบาล
2. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอ่างทองปัทมโรจน์วิทยาคมให้สอดคล้องกับความต้องการของวัด ชุมชนและท้องถิ่นให้มากยิ่งขึ้น
3. ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
4. ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้และการให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ
5. ส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจและสติปัญญา
6. ส่งเสริมและสร้างจิตสำนึกให้กับผู้เรียนในด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รักษ์ความเป็นไทยและการดำรงชีวิตตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียง

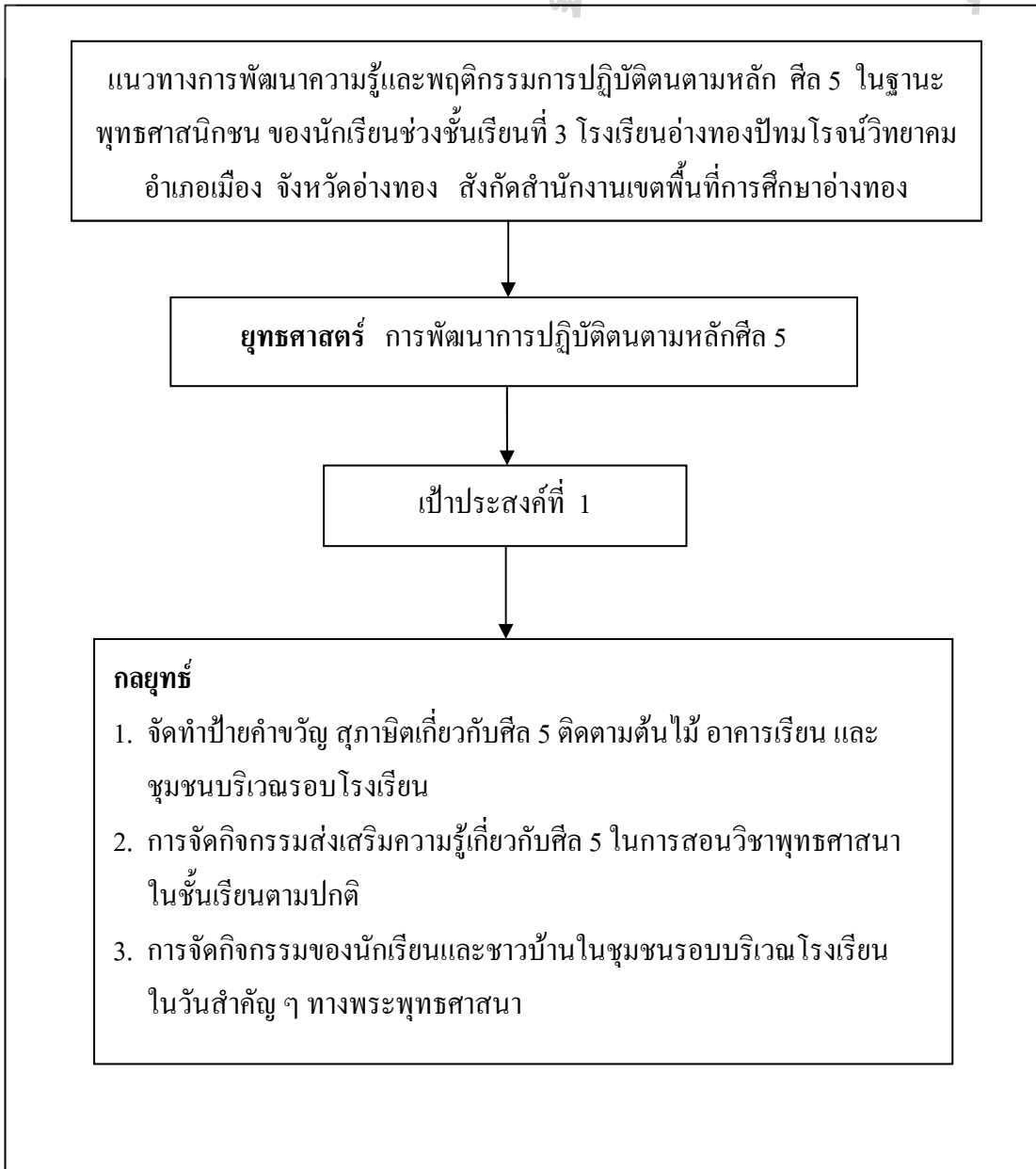
เป้าประสงค์

1. เพื่อให้ นักเรียนช่วงชั้นเรียนที่ 3 และชุมชน มีความรู้ตามหลักศีล 5 อย่างถูกต้อง
2. เพื่อให้ นักเรียนช่วงชั้นเรียนที่ 3 และชุมชน มีพฤติกรรมกรปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 อย่างถูกต้อง

สรุปแผนยุทธศาสตร์แนวทางการพัฒนาความรู้และพฤติกรรมกรปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 ในฐานะพุทธศาสนิกชน ของนักเรียนช่วงชั้นเรียนที่ 3 โรงเรียนอ่างทองปัทมโรจน์วิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอ่างทอง ดังภาพประกอบ 4 ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

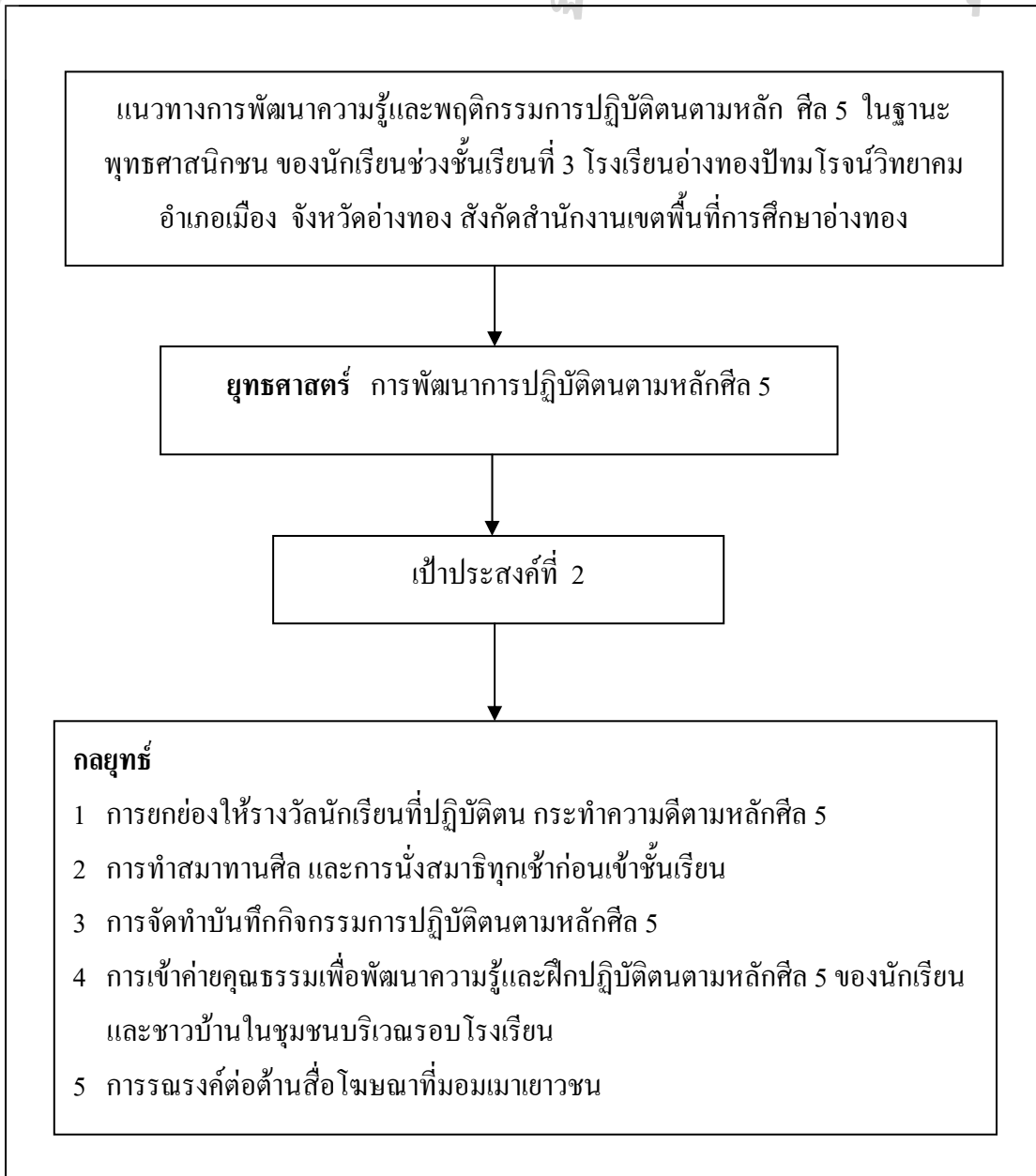

ภาพประกอบ 3 แผนยุทธศาสตร์แนวทางการพัฒนาความรู้และพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามหลัก ศีล 5 ในฐานะพุทธศาสนิกชนของนักเรียนช่วงชั้นเรียนที่ 3 โรงเรียนอังกะทองปทุมโรจน์ วิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอ่างทอง ตามเป้าประสงค์ที่ 1

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

77

ภาพประกอบ 4 แผนยุทธศาสตร์แนวทางการพัฒนาความรู้และพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามหลักคีล 5 ในฐานะพุทธศาสนิกชน ของนักเรียนช่วงชั้นเรียนที่ 3 โรงเรียนอ่างทองปัทมโรจน์วิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอ่างทอง ตามเป้าประสงค์ที่ 2

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

78

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาความรู้และพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 ในฐานะพุทธศาสนิกชนของนักเรียนช่วงชั้นเรียนที่ 3 โรงเรียนอ่างทองปัทมโรจนวิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอ่างทอง ครั้งนี้ พบว่า นักเรียนช่วงชั้นเรียนที่ 3 ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง บิดา/มารดา ประกอบอาชีพรับจ้าง บิดา/มารดา ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ด้วยกัน นักเรียนพักอาศัยอยู่กับบิดา/มารดา มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่ำกว่าวันละ 50 บาท เดินทางมาโรงเรียนด้วยรถรับส่งนักเรียน ใช้เวลาว่างในแต่ละวันในการอ่านหนังสือ และส่วนใหญ่ไหว้พระสวดมนต์เป็นประจำทุกวัน

ส่วนการศึกษาด้านความรู้และพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 พบว่า

1. ความรู้ตามหลักศีล 5 ในภาพรวมพบว่า นักเรียนไม่มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 ในฐานะพุทธศาสนิกชนอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณารายข้อ มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ศีลข้อที่ 1 นักเรียนไม่รู้ว่าการไม่ห้ามปรามเมื่อเห็นเพื่อนทะเลาะกัน เป็นการผิดศีลข้อ 1

1.2 ศีลข้อที่ 2 นักเรียนไม่รู้ว่าการหยิบฉวยเงินของพ่อแม่หรือผู้ปกครองโดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นเรื่องภายในครอบครัว เป็นการผิดศีลข้อ 2

1.3 ศีลข้อที่ 3 นักเรียนไม่รู้ว่าการคิดชอบเพื่อนต่างเพศกันชั่วสาว เป็นเรื่องของวัยรุ่นที่ต้องมีแฟน เป็นการผิดศีลข้อ 3

1.4 ศีลข้อที่ 4 นักเรียนไม่รู้ว่าการเล่าเรื่องที่ไม่ตรงกับความจริงต่อพ่อแม่ผู้ปกครอง เพราะอยากให้ท่านได้รับความสบายใจ เป็นการผิดศีลข้อ 4

1.5 ศีลข้อที่ 5 นักเรียนไม่รู้ว่าการร่วมดื่มสุราพร้อมกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองในงานต่าง ๆ เป็นการออกงานสังคม เป็นการผิดศีลข้อ 5

อาจกล่าวได้ว่า นักเรียนช่วงชั้นเรียนที่ 3 โรงเรียนอ่างทองปัทมโรจนวิทยาคม มีการละเมิดศีล 5 ทุกข้อ ซึ่งเกิดจากความไม่รู้เกี่ยวกับศีล 5 โดยเฉพาะศีลข้อที่ 3 ที่พบว่านักเรียนมีความรู้เรื่องการคิดชอบเพื่อนต่างเพศกันชั่วสาวเป็นเรื่องของวัยรุ่นที่ต้องมีแฟน ซึ่งใกล้เคียงกับงานวิจัยของพระมหานงมานิช พลราชม (2548 : บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุธีร์วิทยา มีการละเมิดศีล 5 ทุกข้อ ซึ่งเกิดจากความไม่รู้เกี่ยวกับศีล 5 โดยเฉพาะศีลข้อที่ 4 พบว่านักเรียนไม่รู้ว่าการพูดเท็จกับบิดามารดาหรือผู้ปกครองเพื่อให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองสบายใจ เป็นการกระทำผิดศีลมากที่สุด

2. ด้านพฤติกรรม ในภาพรวมพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 ในฐานะพุทธศาสนิกชน อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายข้อ มีรายละเอียดดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

79

2.1 คีลข้อที่ 1 นักเรียนมีพฤติกรรมการปฏิบัติตนมากที่สุด คือ หากมียามักฉันจะตบทันที แสดงว่า นักเรียนมีความรู้แต่มีความเห็นว่าการฆ่าสัตว์ไม่ว่ากรณีใดก็ล้วนผิดศีลทั้งนั้น ซึ่งการดำเนินชีวิตปัจจุบันโดยไม่ฆ่าสัตว์ชนิดใดเลยเป็นไปได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกอบกุล วิศิษฐ์สารศักดิ์ (2548 : 67) ที่พบว่า พฤติกรรมการครองตนตามศีล 5 ของนักเรียนส่วนใหญ่จะทำผิดศีล 5 ในพฤติกรรมพบเห็นทั่วไปในสังคม ไม่ส่งผลกระทบต่อสังคมนัก เช่นการตบขู่ การพูดประชดผู้อื่น และสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาพิชิตชัย ยมपालไฟ (2542 : 151) ที่พบว่า การดำเนินชีวิตปัจจุบันโดยไม่ฆ่าสัตว์ชนิดใดเลยเป็นไปได้ แต่เห็นว่าการฆ่าสัตว์ไม่ว่ากรณีใดก็ล้วนผิดศีลทั้งนั้น ต่างเพียงโทษมาก โทษน้อย

2.2 คีลข้อที่ 2 นักเรียนมีพฤติกรรมการปฏิบัติตนมากที่สุด คือ ฉันหิบบเงินของพ่อแม่หรือผู้ปกครองโดยไม่บอก แสดงว่า นักเรียนไม่มีความรู้หรือมีแต่มีนิสัยชอบตามใจตนเอง ซึ่งแตกต่างจากแนวคิดเกี่ยวกับศีล 5 ในเรื่ององค์ประกอบของศีล 5 ที่กล่าวว่า องค์ประกอบทางกาย 3 ประการ ประกอบด้วย 1) ละเว้นการฆ่าสัตว์ 2) ละเว้นการแย่งชิง ลักขโมย และการเอารัศเอาเปรียบ 3) ละเว้นการประพฤติดล่่วงละเมิดในของรัก ของหวง ของผู้อื่น

2.3 คีลข้อที่ 3 นักเรียนมีพฤติกรรมการปฏิบัติตนมากที่สุด คือ ฉันหนีเที่ยวกับแฟนเมื่อมีโอกาส แสดงว่า ถ้านักเรียนบอกความจริงกับพ่อแม่/ผู้ปกครองว่าจะไปเที่ยวกับแฟน พ่อแม่/ผู้ปกครองอาจจะไม่อนุญาตให้ไปเที่ยวได้ ซึ่งแตกต่างจากแนวคิดเกี่ยวกับศีล 5 ของพระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต) (2546 : 238) เรื่องความหมายของศีล 5 ที่กล่าวว่า ศีลเป็นข้อกำหนดอย่างต่ำที่สุดในทางความประพฤติของมนุษย์เท่าที่จำเป็น พอที่จะให้สังคมมนุษย์อยู่กัน โดยปกติในข้อที่ 3 กามเมสุมิจนจารา เวรมณี เว้นจากการประพฤติดเบียดเบียนผู้อื่นทางด้านคู่ครอง บุคคลที่รักหวงแหน ไม่ผิดประเพณีทางเพศ ไม่นอกใจคู่ครองของตน

2.4 คีลข้อที่ 4 นักเรียนมีพฤติกรรมการปฏิบัติตนมากที่สุด คือ ฉันชอบพูดโกหกกับเพื่อน แสดงว่า นักเรียนอาจจะมึนีสัยพื้นฐานทางครอบครัวหรือจากประสบการณ์ที่เคยกระทำเป็นประจำ ซึ่งแตกต่างกับงานวิจัยของ อธิษฐาน พูลศิลป์ศักดิ์กุล (2548 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า พุทธศาสนิกชนวัยแรงงานมีการรักษาคีลข้อ 4 คือ เว้นจากการพูดปดอยู่ในระดับมาก

2.5 คีลข้อที่ 5 นักเรียนมีพฤติกรรมการปฏิบัติตนมากที่สุด คือ ฉันดื่มสุราหรือเบียร์พร้อมกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองในงานต่าง ๆ เป็นการออกสังคม แสดงว่า นักเรียนเห็นว่าการดื่มสุราหรือเบียร์ในงานต่าง ๆ พร้อมกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองเป็นการกระทำที่ไม่ผิดและเป็นการออกงานสังคม ซึ่งแตกต่างจากแนวคิดของพระราชวรมุณี (2528 : 772) ที่กล่าวว่า ศีล 5 คือ ศีลที่พระพุทธองค์ทรงสอนให้ฆราวาสที่อยู่ในการครองเรือนประพฤติปฏิบัติและรักษา มี 5 ข้อ ได้แก่ 1) ห้ามฆ่าสัตว์ตัดชีวิต 2) ห้ามลักทรัพย์ 3) ห้ามประพฤติดล่่วงละเมิดในกาม 4) ห้ามพูดปด 5) ห้ามดื่มสุราและเมรัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

80

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่จะนำผลการวิจัยไปใช้
 - 1.1 ควรปรับปรุงวิธีการสอนให้นักเรียนเห็นว่าศีลไม่ใช่เป็นเพียงศาสนาเท่านั้น แต่เป็นเรื่องของความจำเป็นในการดำรงชีวิตอยู่ในโลกนี้มากกว่าจะหวังผลในโลกหน้าหรือชาติหน้า
 - 1.2 ควรนำผลการวิจัยที่ได้รับครั้งนี้ไปเสนอหรือจัดให้มีการประชุม สัมมนา ร่วมกันวางแผน พัฒนาการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา เพื่อสร้างกระบวนการในการเรียนการสอนสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
 - 2.1 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับความรู้และพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 ในฐานะพุทธศาสนิกชนของนักเรียนในทุกช่วงชั้นเรียน
 - 2.2 ควรทำการวิจัยเปรียบเทียบเกี่ยวกับความรู้และพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 ในฐานะพุทธศาสนิกชนของครู/อาจารย์ผู้สอนในโรงเรียนและชุมชนบริเวณรอบโรงเรียน
 - 2.3 ควรวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 ทั้งภายในชั้นเรียน กิจกรรมโครงการ บวร (บ้าน วัด โรงเรียน)